

METADATA คืออะไร??

Metadata เป็นคำศัพท์ทันสมัยสำหรับยุคอินเทอร์เน็ต หมายถึงสิ่งที่บอกรายละเอียดของข้อมูล ซึ่งอาจจะเป็นกิจกรรม สิ่งของ คนหรือหน่วยงานก็ได้ ถ้าเราแปรข้อมูลเหล่านี้ให้เป็นรูปดิจิทัลแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะมีสภาพเหมือนกัน แยกไม่ค่อยออกกว่าอะไรเป็นอะไร Metadata คือ ป้ายหรือฉลากสำหรับอธิบายว่า ข้อมูลแต่ละรายการคืออะไร โดยที่เราไม่ต้องเสียเวลาเปิดดูก่อน ตัวอย่างเช่น กระป๋องนมที่มีฉลากภายนอกบอกให้เราทราบว่า สิ่งที่ยับรรู้อยู่ในกระป๋องเป็นนมผง นมข้นหวานหรือนมสดผลิตโดยโรงงานใด ผลิตเมื่อไร หมดอายุเมื่อไร ราคาเท่าไร และผลิตเพื่อผู้บริโภคกลุ่มใด เช่นเดียวกัน ข้อมูลที่อยู่ในรูปดิจิทัล จำเป็นต้องมีป้ายบอกเพื่อให้เราทราบว่า รายการนี้คือชื่อเรื่องของหนังสือหรือชื่อภาพยนตร์ที่สร้างจากหนังสือหรือชื่อเรื่องของหนังสือที่มีผู้แปลเป็นอีกภาษาหนึ่ง สำหรับกรณีที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อคนเราพบบ่อยๆ ในการสืบค้นจาก www แต่ละครั้ง การแสดงผลมักมีจำนวนมากกว่า 1 รายการ และเราต้องเลือกโดยการเดาว่ารายการนี้น่าจะเป็นเรื่องที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้การสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะจาก www จึงจำเป็นต้องสร้าง Metadata เพื่อช่วยให้จัดข้อมูลได้ตามลักษณะเฉพาะที่แท้จริงของข้อมูลของแต่ละรายการ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การสืบค้นที่มีประสิทธิภาพ

Metadata แท้ที่จริงคือการวิเคราะห์รายการหนังสือและวารสารที่ห้องสมุดทั่วโลกปฏิบัติมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ส่วนใหญ่การพิมพ์หนังสือและวารสารไม่ได้พิมพ์อย่างมีมาตรฐาน แม้ว่าเราจะมีมาตรฐานสากลของ ISO อยู่ก็ตาม บรรณารักษ์ถือว่าภารกิจสำคัญคือการรวบรวมรายการสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏอยู่หลากหลายรูปแบบ วิเคราะห์และจัดรูปแบบสำหรับสืบค้นง่ายๆ

เสียใหม่ ให้มีรายการมาตรฐานที่ประกอบด้วยรายการผู้แต่ง ชื่อเรื่องและคำสำคัญ ที่จะสื่อให้เราทราบว่า สารสนเทศรายการนั้นคือหนังสือวารสารหรือฐานข้อมูล

วิธีการจัดข้อมูลของบรรณารักษ์ ใช้เกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งใช้ได้ผลก็จริง แต่เป็น Metadata ที่มีรายละเอียดมาก เช่น U.S. MARCค่อนข้างยากสำหรับคนทั่วไป ปัจจุบันสารสนเทศที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นทุกทีๆ จนหลายคนคิดว่าน่าจะใช้วิธีแบบบรรณารักษ์ใช้ และสามารถสืบค้นสารสนเทศใน www ได้ถูกต้องรวดเร็ว โดยไม่ต้องเสียเวลาคัดเลือกกว่ารายการที่แสดงผลมากมาย เรื่องใดเป็นบทความวิชาการ บทโฆษณา บทภาพยนตร์ หรือบทวิจารณ์

Dublin Core Metadata Elements

คือ รายการที่แสดงลักษณะพื้นฐานของสารสนเทศ 15 ข้อ เพื่อให้สามารถทำการพัฒนาข้อมูลดิจิทัลและทำดัชนีสำหรับสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. Title ชื่อเรื่อง
2. Author or Creator ผู้แต่ง หรือ เจ้าของ
3. Subject or Keywords หัวเรื่อง คำสำคัญ
4. Description ลักษณะ
5. Publisher สำนักพิมพ์
6. Other Contributors ผู้ร่วมงาน
7. Date ปี
8. Resource Type ประเภท
9. Format รูปแบบ
10. Resource Identifier รหัส
11. Source ต้นฉบับ
12. Language ภาษา
13. Relation เรื่องที่เกี่ยวข้อง
14. Coverage สถานที่และเวลา
15. Right Management สิทธิ

เรื่องเด่นประจำฉบับ

- 1 Metadata คืออะไร??
- 1 ผลงานวิจัยคือดัชนีบ่งชี้สถานภาพนักวิจัยอย่างไร
- 1 เครือข่าย ว.ก.
- 1 มารู้จักเว็บไซต์กับอติพร
- 1 แนะนำหนังสือที่น่าสนใจจากห้องสมุด ศสท.
...และสาระที่น่าสนใจอีกมากมายในฉบับ

ศสท. ได้รับเชิญเป็นผู้แทนหน่วยงานไทยเข้าร่วม Dublin Core Metadata Initiative ซึ่งผู้แทนจากประเทศต่างๆ นัดประชุมทุกปี เพื่อปรับปรุงรายละเอียดการจัดทำข้อมูลหลายภาษาให้มีมาตรฐานเดียวกัน โปรดติดตามความคืบหน้าของ Dublin Core จากจดหมายข่าวปัญญาวิสุทธิ์ และจาก <http://purl.org/dc> และ www.oclc.org/oclc/research/projects/projects.htm และยังมีเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับ Metadata ได้แก่ XML RDF โดยติดตามข่าวจากจดหมายข่าวปัญญาวิสุทธิ์เช่นกัน หรือ ติดต่อ ประดิษฐา อีเมล : praditta@smile.tiac.or.th

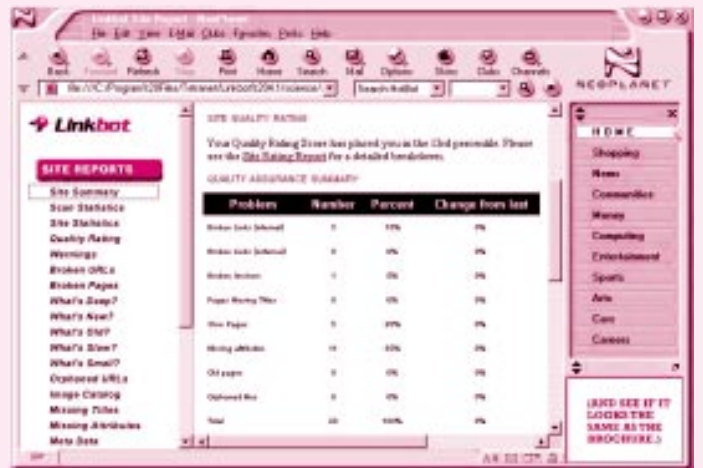
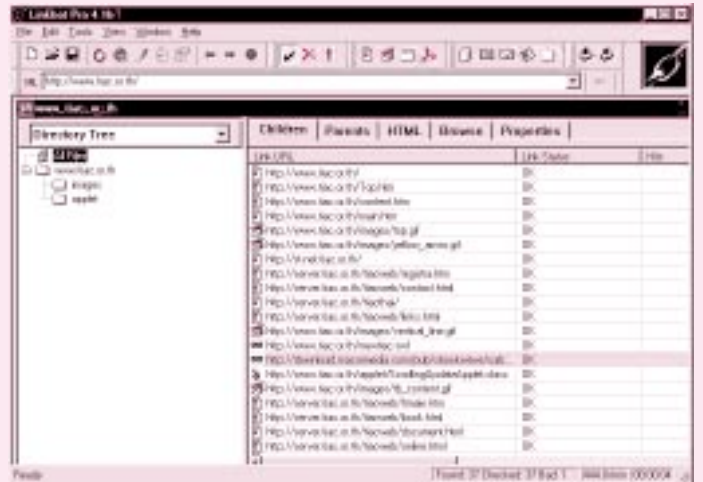
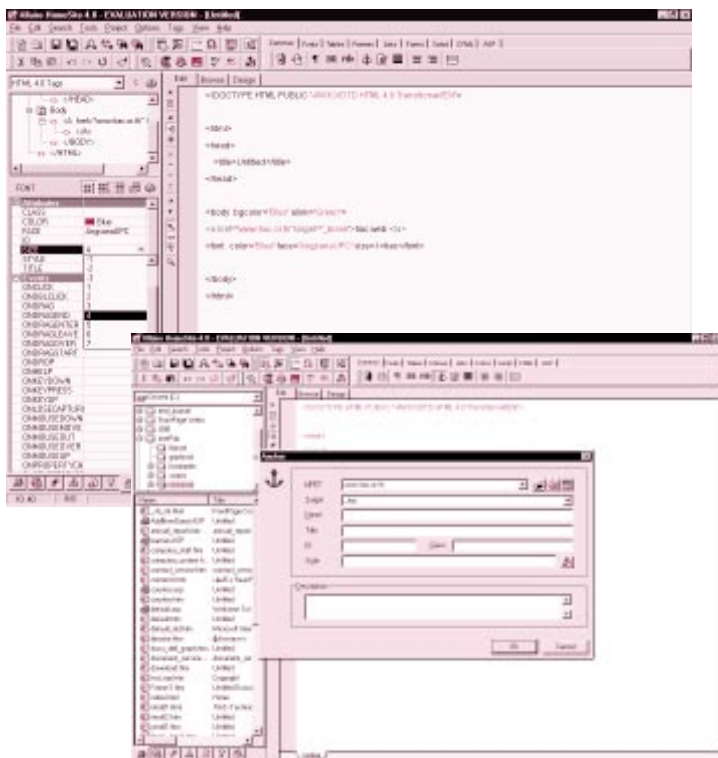

กักขยสตร์ TIAC

ด วัสดีศรีรับ ฝ่ายคอมพิวเตอร์ ของ ศสท. ขอแนะนำโปรแกรมที่น่าสนใจ สำหรับผู้อ่านที่ต้องการจะทำ Web Page นะครับ โปรแกรมนี้เป็น Web Developer Tools ชื่อ Homesite บางท่านอาจรู้จักโปรแกรมนี้แล้ว การทำงานของโปรแกรมอยู่ที่ Frame ด้านขวามืออยู่ 3 ส่วนคือ ส่วน HTML Code Edit เป็นการสร้าง Web Page ด้วยการเขียนภาษา HTML โปรแกรม Homesite จะช่วยผ่อนแรงท่านไม่ต้องเขียนภาษา HTML ทั้งหมดคือ ส่วน ToolBar ที่เรียกว่า QuickBar สมมุติว่าท่านต้องการ Link ไป Web Site อื่น ให้ Click ที่ปุ่ม สมอเรือบน Tab Common แล้วเขียน Link ในช่อง HREF ที่ต้องการ จากนั้นก็ทำการกดปุ่ม OK โปรแกรมจะสร้าง HTML Code ทันที ส่วนต่อมาคือ Browse เป็นส่วน การแสดงผลของโปรแกรม ส่วนสุดท้ายเป็นส่วน Design สำหรับท่านที่ ต้องการความรวดเร็วในการเขียน HomePage ก็สามารถสร้าง Homepage ได้โดยไม่ต้องมีความรู้ภาษา HTML แต่ท่านต้องมี Browser ที่เป็น Internet Explorer Version 4.01 ขึ้นไป

ส่วนที่น่าสนใจของ Frame ด้านซ้ายของโปรแกรมเป็นส่วน การจัดการเรื่องของ Directory Path และ File Path ที่อยู่ใน Tab ซ้ายสุด และส่วนของ Tag Inspector แสดงค่า property ของคำสั่ง HTML ต่างๆ ให้เราสามารถกำหนดค่าของ property ได้โดยง่าย

โปรแกรม Homesite สามารถใช้ได้กับระบบปฏิบัติการ Windows95, Windows98 หรือ Windows NT สามารถจัดการในส่วน Script Tool อีกด้วย ถ้าท่านต้องทดลองใช้โปรแกรมนี้สามารถ Download ได้ที่ <http://commerce.allaire.com/download//index.cfm> และสามารถหารายละเอียดเพิ่มเติมที่ www.allaire.com โปรแกรม Homesite น่าจะเป็นทางเลือกหนึ่ง ของการเขียน Web Page นะครับ 1

1 น "ปัญญาวุธ" ฉบับนี้ ทางฝ่ายคอมพิวเตอร์ของ ศสท. ยังนำโปรแกรม ใหม่ๆ ที่น่าสนใจมาฝากกันอีกเช่นเคย คิดว่าโปรแกรมนี้ คงมี ประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ เป็น Web Master หรือผู้ที่ออกแบบ จัดทำเว็บเพจ โปรแกรมที่ว่านี้คือ Linkbot Pro ซึ่งจะทำหน้าที่ในการ ตรวจสอบ link ต่างๆ ที่อยู่ในเว็บไซต์ว่ามีความถูกต้องเรียบร้อยหรือไม่ อย่างไร มี link จำนวนเท่าใด และมี link ใดบ้างที่ผิดพลาด ซึ่งคงไม่ใช่ เป็นเรื่องง่าย ๆ เลย ถ้าเราจะตรวจสอบ link ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยเฉพาะ อย่างยิ่งเว็บไซต์ที่มีขนาดใหญ่และมี link จำนวนมาก การใช้โปรแกรมนี้ ก็น่าจะสะดวก เพียงแค่เราพิมพ์ URL ของเว็บไซต์ที่เราต้องการจะ ตรวจสอบเข้าไป โปรแกรมจะทำการตรวจสอบและยังสามารถรายงานผล ออกมาเป็น Report ให้เราดูรายละเอียดของเว็บไซต์ที่เราทำการสำรวจ อยู่ เช่น จำนวนหน้า จำนวน link ที่ผิดพลาด คุณภาพของเว็บไซต์ หน้าที่ไม่ได้ถูก Update เป็นเวลานาน หรือหน้าและเวลาที่ถู Update ล่าสุด และอื่นๆ อีกมากมาย ถ้าท่านใดสนใจจะทดลองใช้โปรแกรมนี้ สามารถเข้าไปดูข้อมูลเพิ่มเติม และ download โปรแกรมได้ที่ <http://www.tetranetsoftware.com/products/linkbot.htm> หวังว่าโปรแกรมนี้ คงเป็นประโยชน์กับคุณบ้างไม่มากก็น้อยนะครับ 1

ผลงานวิจัยคือดัชนีบ่งชี้สถานภาพนักวิจัยอย่างไร ?

กวิจัยทุกคนคงทราบดีว่า การมีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ โดยเฉพาะวารสารต่างประเทศเป็นสิ่งที่แสดงว่าผลงานวิจัยมีคุณภาพและได้รับเชื่อถือ มาตรฐานของบทความวิชาการพิจารณาจากหัวข้อ กระบวนการวิจัยและการค้นคว้าจากงานวิจัยอื่นๆ รวมทั้งการอ้างอิงและการที่มีผู้อ้างอิงผลงานของนักวิจัยเจ้าของผลงาน ขณะนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบนโยบายวิจัยและการสนับสนุนทุนวิจัย ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สวทช. และมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้ระบุนำในการขอทุนสนับสนุนโครงการวิจัยและขอผลงานทางวิชาการ นักวิจัยแต่ละคนต้องเสนอข้อมูลจากการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อแสดงรายชื่อบทความวิชาการที่ได้เผยแพร่และที่มีผู้อ้างอิงถึงงานวิจัยของตน ศสท. ขอแนะนำฐานข้อมูล Science Citation Index - SciSearch ซึ่งรวบรวมงานวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกสาขาวิชาที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล การสืบค้น SciSearch ให้ข้อมูลรายชื่อบทความวิชาการที่ได้เผยแพร่และที่มีผู้อ้างอิง นักวิจัยใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลนี้ได้จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย และจากบริการสืบค้นฐานข้อมูลของ ศสท. ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงการสืบค้นจากคำสั่งสำหรับสืบค้นฐานข้อมูล ได้แก่ คำสั่ง s หมายถึง search และ e cs หมายถึง expand corporate source และ e au หมายถึง expand author สำหรับการสืบค้นฐานข้อมูลที่มีโครงสร้างมาตรฐานการบันทึกและอ่านข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยระบุ field เฉพาะสำหรับลักษณะและเนื้อหาของข้อมูล วิธีการนี้ทำให้สืบค้นข้อมูลถูกต้องและรวดเร็วกว่าฐานข้อมูลที่พัฒนาโดย html

ตัวอย่างที่ 1 e cs mahidol

File 34 : SciSearch 1990-1999/Oct W2
 07817091 Genuine Article# : 211PA No. References: 23
 Title : Plasticity of 5-HT2A serotonin receptor in patients with analgesic-induced transformed migraine
 Author(s) : Srikiatkachorn A (REPRINT); Puangniyom S; Govitrapong P
 Corporate Source : CHULALONGKORN UNIV, FAC MED, DEPT PHYSIOL/BANGKOK 10330//THAILAND/ (REPRINT); MAHIDOL UNIV, INST SCI & TECHNOL RES & DEV, NEURO & BEHAV BIOL CTR/NAKHON PATHOM//THAILAND/
 Journal : HEADACHE, 1998, V38, N7 (JUL-AUG), P534-539
 ISSN : 0017-8748 Publication date: 19980700
 Publisher : AMER ASSOC STUDY HEADACHE, 19 MANTUA RD, MT ROYAL, NJ 08061

ตัวอย่างที่ 2 e au=sirinavakul b

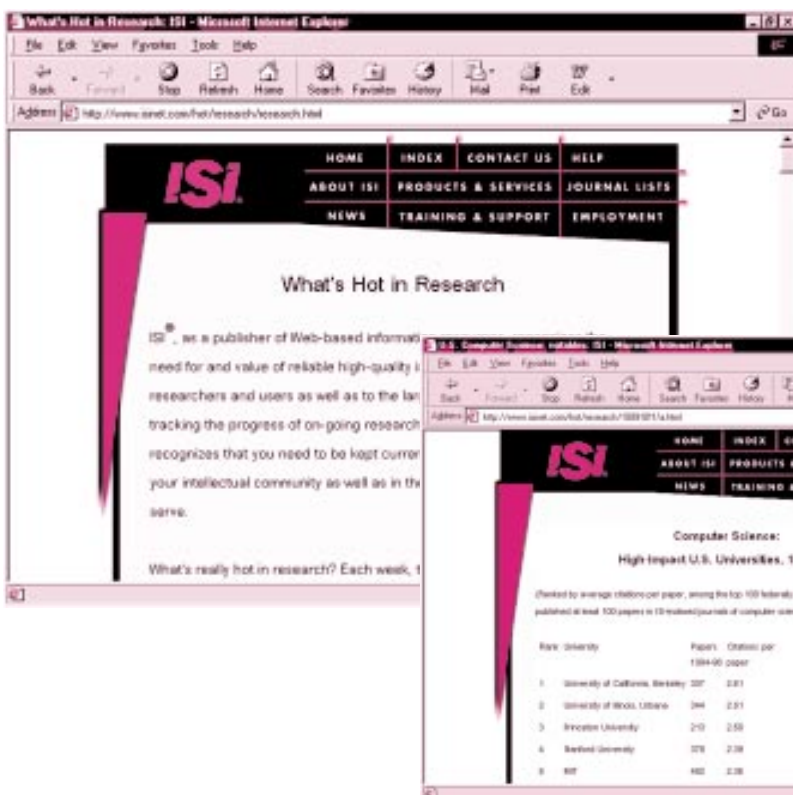
?_e au=sirinaovakul b ใช้คำสั่ง EXPAND AU= AUTHOR NAME
 S3 4 AU="SIRINAOVAKUL B"
 พบบทความของผู้แต่งชื่อนี้จำนวน 4 บทความ
 DIALOG(R)File 34 : SciSearch(R) Cited Ref Sci

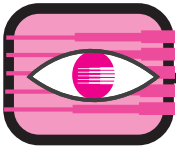
07626630 Genuine Article# : 189HG No. References : 21

Title : English-Thai translation: Initial experiments with a multiphase translation system
 Author(s) : Naruedomkul K (REPRINT) ; Cercone N; Sirinaovakul B
 Corporate Source: UNIV WATERLOO,DEPT COMP SCI/ WATERLOO/ON N2L 3G1/CANADA/

Journal: COMPUTATIONAL INTELLIGENCE, 1999, V15, N2 (MAY), P128-151

โปรดติดตาม "ปัญญาวิรูฐ" ฉบับต่อไป ศสท. จะแนะนำฐานข้อมูลอื่นที่นักวิจัยสามารถตรวจสอบผลงานวิจัยของท่านที่ได้รับการตีพิมพ์ในต่างประเทศ ท่านที่สนใจการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ กรุณาติดต่อ รังสิมา โทร 644-8150-4 ต่อ 321 อีเมลล์ rungsima@smile.tiac.or.th

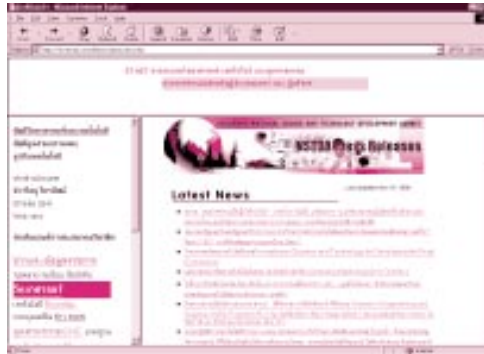

เครือข่าย ว.ท.

โดย สิทธิพร ประภาวัต

จาก “ปัญญาวุธ” ฉบับที่แล้ว ศสท. ได้แนะนำบริการสารสนเทศเครือข่าย ว.ท. หรือ ST-Net ที่นำเสนอข้อมูลสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงข้อมูลสถิติเชิงพาณิชย์ที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการระดับเล็กและระดับกลางทั่วไป เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจโครงการเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับต่างชาติ

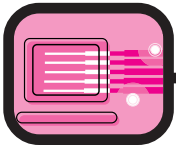
ขณะนี้ ST-Net ได้มีการปรับปรุงรูปแบบหลายประการและเพิ่มเติมข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ให้กับผู้ที่สนใจมากขึ้น สิ่งแรกก็คือหน้าแรกของเว็บไซต์ เป็นรูปแบบหน้าจอที่เรียบง่ายและสวยงาม หน้าถัดมายังคงรูปแบบ Tree Structure เพื่อให้สืบค้นข้อมูลได้ง่าย สิ่งเปลี่ยนแปลงคือ ข้อมูลต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นและจัดเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบน่าสืบค้น ข้อมูลองค์กรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่จัดเรียงประเภทให้ค้นอย่างเป็นระเบียบโดยแยกเป็นหน่วยงานตามสาขาต่างๆ เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานด้าน

คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ต่อมาเป็น ข้อมูลดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสถิติต่างๆ ดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยและต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายและบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา รวมถึงความสามารถในการแข่งขันทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศต่างๆ

ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรม จากแหล่งข่าวขององค์กรต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักบริหารและผู้ประกอบการ อีกทั้งเครือข่ายฝึกอบรมประเทศไทย หรือ TTN ข้อมูลการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ST-Net ได้รวบรวมข้อมูลการติดต่อเว็บไซต์ของคณะวิทยาศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและข้อมูลนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ข้อมูลการเรียนต่อต่างประเทศ เป็นต้น

นอกจากนี้ ST-Net ยังแนะนำหนังสือแก่ผู้ที่สนใจอีกด้วย ข้อมูลต่างๆ ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น หากท่านสนใจก็สามารถเข้าชมได้ที่ <http://st-net.tiac.or.th> หากท่านมีข้อเสนอแนะอะไร สามารถแนะนำได้ที่ สิทธิพร ประภาวัต โทร. 644-8150 ต่อ 737 อีเมล pond@smile.tiac.or.th ศสท. จะปรับปรุงสาระและวิธีการนำเสนอให้ดียิ่งขึ้นต่อไปครับ 1

มารู้จักเว็บไซต์กับอติพร

โดย อติพร หวังวีรกุล

วัสดุที่ท่านผู้อ่านทุกท่าน “ปัญญาวุธ” ฉบับนี้มีคอลัมน์ใหม่ที่จะมาพบกับท่านผู้อ่านเป็นประจำ คอลัมน์นี้นำเสนอเว็บไซต์ที่น่าสนใจทั้งของไทยและต่างประเทศในหัวข้อต่างๆ เริ่มด้วยเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เลือกเว็บไซต์มา 2 แห่ง ที่จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านที่สนใจวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในหัวข้อกว้างๆ ที่ไม่เจาะลึกและเป็นเรื่องใกล้ตัวเรา และจะนำเสนอเว็บไซต์ในหัวข้อที่กำลังเป็นที่สนใจในฉบับต่อไป หากผู้อ่านท่านใดพบเว็บไซต์ดีๆ ก็สามารถแนะนำได้ที่ อติพร หวังวีรกุล อีเมล atiporn@smile.tiac.or.th อติพรจะตามไปดู เพื่อนำสาระ ความรู้เหล่านั้นมาเผยแพร่ต่อไปค่ะ

Office of Science and Technology Royal Thai Embassy

<http://www.ostc-was.org>

เว็บไซต์สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสถานทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ ได้แก่ งานวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ ด้านข้อมูลพลังงาน ข้อมูลสิ่งแวดล้อมและสามารถอ่านบทความและข่าววิทยาศาสตร์จากหนังสือพิมพ์ต่างๆ ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ เรายังสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่นๆ ทั้งของไทย

แคนาดาและอเมริกา ซึ่งข้อมูลในส่วนของอเมริกาทำได้น่าสนใจและมีการแบ่งเป็นหัวข้อเพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล เช่น อวกาศ พลังงาน อาหาร วิศวกรรมโยธา คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

The Last Word Science Question and Answers

<http://www.last-word.com>

ทำไมท้องฟ้าจึงมีสีฟ้า? ทำไมนกเพนกวินจึงอยู่ได้แถบขั้วโลก? ลุกโยโย่มีการทำงานอย่างไร? หากคุณมีข้อสงสัยในลักษณะดังกล่าวสามารถหาคำตอบได้ที่

เว็บไซต์แห่งนี้ เว็บไซต์นี้จัดทำโดยสำนักพิมพ์ Oxford University Press ซึ่งเป็นผู้ตีพิมพ์วารสาร New Scientist ซึ่งเป็นวารสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีชื่อเสียง นอกจากจะถามคำถามแล้ว ยังสามารถติดตามอ่านคำถามที่ผู้ตอบไว้แล้วได้ โดยมีการแบ่งคำถามออกเป็นหัวข้อต่างๆ เช่น พืชและสัตว์ สิ่งประดิษฐ์ร่างกายของคนและเรื่องลึกลับต่างๆ เมื่อได้เฟลิดเฟลินกับเรื่องน่ารู้ทางวิทยาศาสตร์ผ่านเว็บไซต์นี้แล้ว ห้องสมุด ศสท. ขอเสนอ The Last Word ในรูปของหนังสือสามารถติดตามอ่านได้ที่ห้องสมุด ศสท. สำหรับ “ปัญญาวุธ” ในฉบับหน้าซึ่งเป็นฉบับต้อนรับปี 2000 อติพรจะมีเว็บไซต์ดีๆ มาฝากต่อไปค่ะ อย่าลืมนรอพบกับอติพรและเว็บไซต์ต่างๆ ได้ที่นี่แห่งเดียวค่ะ 1

ศสท. สโมสร

ก ว่า “คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก” คงไม่ผิดความจริงสำหรับบรรยายความรู้สึกของ ศสท. และ สวทช. สมาชิกห้องสมุด ศสท. คงเห็นด้วยว่าขณะนี้เรามีวารสารและหนังสือเพิ่มขึ้น ห้องสมุดจึงดูแคบไปถนัด เราวางแผนไว้เมื่อ 3 ปีที่แล้วว่าจะอยู่ที่อาคาร สวทช. ถึงปี 2541 (ห้องสมุด มีเนื้อที่เพียง 163 ตร.ม. ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานสากลสำหรับห้องสมุดเฉพาะ) แทบจะไม่มีที่นั่งอ่านหนังสือ ศสท. จึงถือโอกาสนี้อ้างว่าเราเป็นห้องสมุดดิจิทัล ผู้ใช้บริการติดต่อกับเราได้ทางอินเทอร์เน็ตก็สะดวกดี อย่างไรก็ตาม ห้องสมุดดิจิทัลต้องให้บริการหนังสือและสารสนเทศดิจิทัลประกอบกัน เพราะหากไม่มีสารสนเทศฉบับพิมพ์ เมื่อเลิกเป็นสมาชิกสำนักพิมพ์ ห้องสมุดอาจจะไม่มีทรัพยากรเหลืออยู่เลย และนี่คือความเสี่ยงของห้องสมุดและนักวิจัย สวทช. ดังนั้นในปีงบประมาณใหม่นี้ ศสท. จะพยายามจัดงบประมาณและเนื้อที่ให้พอสำหรับวารสารและหนังสือ ปี 2543 ครบทุกรายการ สมาชิก ศสท. สโมสรคงต้องเข้าห้องสมุดแบบ “แหวกแนว” เพราะคาดว่า ปี ค.ศ. 2000 ห้องสมุดของเราต้องมีหนังสือและวารสารสำหรับสมาชิกเพิ่มขึ้นจำนวนมากอย่างแน่นอน 1

บริการข่าวสารทันสมัย ในหัวข้อข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย

Headlines Thailand News เป็นบริการสืบค้นสารสนเทศประเภทข่าวที่ ศสท. ได้ให้บริการแก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง มาตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2542 เป็นต้นมา โดยนำเสนอทุกวันจันทร์ของทุกสัปดาห์ จัดส่งเฉพาะรายละเอียดแบบสั้น คือ หัวข้อข่าว สำนักข่าว วันเดือนปี เป็นเบื้องต้นก่อน โดยจัดส่งให้ทาง อีเมล ของผู้รับ ดังรายละเอียดที่นำเสนอไปแล้วใน “ปัญญาภูมิ” ฉบับที่ 3

ขณะนี้ ศสท. ใคร่ขอรวบรวมรายชื่อผู้ที่สนใจใคร่ขอรับบริการข่าวสารทันสมัยดังกล่าว โดยจะจัดทำเป็น Mailing List ถ้าสนใจกรุณาติดต่อ รังสิมา โทร. 644-8150 ต่อ 321 หรือ อีเมล rungsima@smile.tiac.or.th 1

สมุดเยี่ยม

- 1 อาจารย์และนักศึกษา จากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จำนวน 25 คน ดูกานด้านการสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์และบริการของ ศสท. ในวันที่ 20 กันยายน 2542
- 1 อาจารย์และคณบดีนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เทคโนโลยี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 50 คน ดูกานและฟังบรรยายเรื่อง “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ” ในวันที่ 1 ตุลาคม 2542
- 1 อาจารย์และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 20 คน เยี่ยมชมงานทางด้านฐานข้อมูลไทยและต่างประเทศและการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ในวันที่ 11 ตุลาคม 2542
- 1 ผู้บริหารคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 25 คน เยี่ยมชม ศสท. วันที่ 29 ตุลาคม 2542

ข่าวประชาสัมพันธ์ ฝึกงาน ศสท.

ศสท. มีนโยบายรับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต สถาบันต่างๆ ได้ส่งนักศึกษาฝึกงานด้านบริการสารสนเทศในห้องสมุด ศสท. ได้แก่ งานสืบค้นฐานข้อมูล งานบริการ เอกสาร งานบริการวารสารและหนังสือ งานพัฒนาฐานข้อมูล รวมถึงงานด้านคอมพิวเตอร์

ปี 2541 นักศึกษา 11 คน จาก 5 สถาบัน

- สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

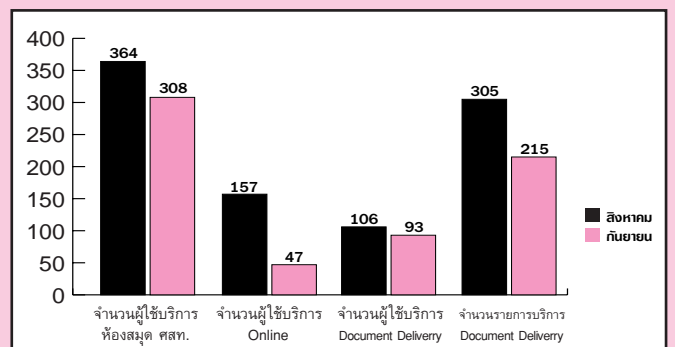
ปี 2542 นักศึกษา 13 คน จาก 4 สถาบัน

- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย รวม 2 รุ่น
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

สถาบันใดสนใจให้นักศึกษาฝึกงานกับศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.) กรุณาติดต่อ รังสิมา หัวหยงษ์ทอง โทร 644-8180-9 ต่อ 321-324 โทรสาร 644-8038-39 E-mail : eat@smile.tiac.or.th 1

สถิติในรอบ 2 เดือน (เดือนสิงหาคม - กันยายน 2542)

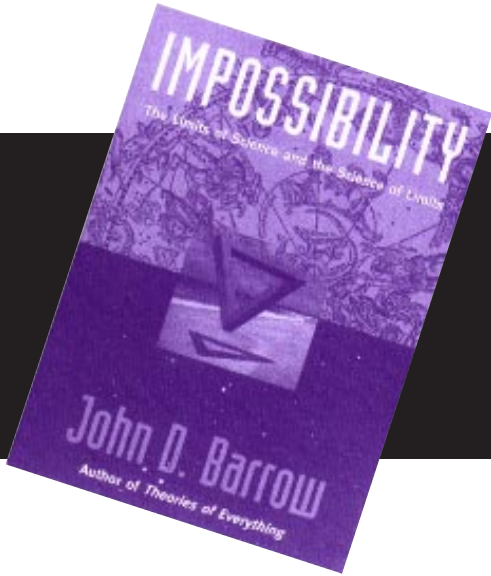
- 1 บริการสืบค้นข้อมูลจากต่างประเทศและซีดี-รอม บริการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั่วโลก ซึ่งได้แก่ ฐานข้อมูล Dialog (TM), Lexis-Nexis (TM), STN International ฯลฯ และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย มีผู้ใช้บริการ 204 คน (159 เรื่อง)
- 1 บริการเอกสารฉบับเต็มจากทั้งในและต่างประเทศ มีผู้ใช้บริการ 199 คน (520 บทความ)
- 1 บริการวารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในห้องสมุด ศสท. ซึ่งบริการวารสารฉบับพิมพ์และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ครอบคลุมในสาขาพันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ โลหะและวัสดุ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ นโยบายวิทยาศาสตร์ รายงานการประชุม IEEE, วารสาร IEEE มีผู้ใช้บริการ 672 คน 1

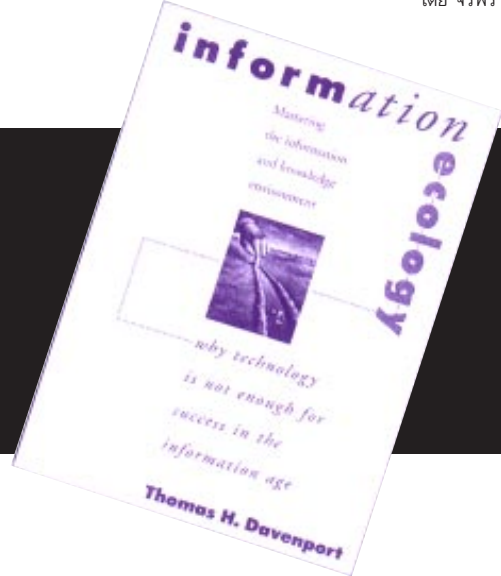
แนะนำหนังสือที่น่าสนใจจากห้องสมุด ศสท.

โดย จิรพร พิริยพงษ์พันธ์

Impossibility : the limits of science and the science of limits
by John D. Barrow. Oxford : Oxford University Press, 1998

ส าหรับนักวิทยาศาสตร์ทั่วไป การทดลองหรือการคิดค้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เป็นเรื่องที่ทำหายและน่าค้นหา นักวิทยาศาสตร์ชอบหาเหตุผลของสิ่งผิดปกติต่างๆ ที่เกิดขึ้น หนังสือเล่มนี้นำเสนอแนวคิดที่น่าสนใจนอกเหนือไปจากแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ที่ว่า วิทยาศาสตร์คือคำตอบของทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้เขียนได้เสนอให้ลองคิดถึงความเป็นไปไม่ได้ (impossibility) หรือการคิดไปตามจินตนาการแบบไร้ขีดจำกัด (without limits) โดยผู้เขียนได้อิงความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ตรรกศาสตร์และปรัชญาเล็กๆ น้อยๆ ไว้ด้วย ส่วนภาษาที่ผู้เขียนใช้อาจจะค่อนข้างยากไปสักนิดแต่ถ้าสามารถอ่านเข้าใจแล้วเชื่อว่าผู้อ่านจะได้แนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ไม่น้อยเลย 1

Information Ecology : Mastering the Information and Knowledge Environment
by Thomas H. Davenport and Laurence Prusak.
Oxford : Oxford University Press, 1997

ก ันทราบกันดีอยู่แล้วว่าสารสนเทศในปัจจุบันมีมากมายมหาศาลและแพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว หนังสือเล่มนี้ในตอนต้นกล่าวถึงสังคมของสารสนเทศที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี โดยตั้งคำถามว่าทำไมเทคโนโลยีในการจัดการสารสนเทศที่ว่าก้าวหน้าในปัจจุบันยังไม่เพียงพอกับการจัดการข้อมูลอันมหาศาล (information explosion) จากนั้นผู้เขียนได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศต่อหน่วยงานวิธีและกระบวนการจัดการสารสนเทศภายในองค์กรซึ่งนำเสนอเป็นหัวข้อออกมาได้ชัดเจน ท้ายเล่มมีเนื้อหาของขั้นตอนและแนวทางการจัดการสารสนเทศในเชิงธุรกิจ ความสำคัญของสารสนเทศที่มีต่อระบบธุรกิจของโลก ผู้เขียนใช้สำนวนการเขียนที่ไม่ยาก สามารถเข้าใจได้โดยง่ายและมีแผนภาพแสดงแนวคิด เพื่อให้เข้าใจง่ายด้วย 1

ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
73/1 ถนนพระรามที่หก แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 644 8150 ต่อ 324, 735
โทรสาร : 677 8038
E-mail : alltiac@smile.tiac.or.th

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 21/39
ปณฝ. ราชวิถี 10480

TIAC